

Otte og tredivte Møde.

Onsdagen den 4de December Kl. 1.

Sekretæren, Høimart, oplæste Protokollen for forrige Møde, som derefter blev understrevet.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Balg af 9 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om gift Kvindes Raadighed over, hvad hun erhverver ved personligt Arbejde.

Dette Balg foretoges efter Reglerne for Forholdstalsvalg paa Begjering af: S. Rasmussen, M. Pedersen, S. P. Andersen, Christiansen, Berg, Hørup, S. P. Christensen, S. Sørensen (Veile Amts 5te Valgkreds), P. Nielsen, D. Christensen, Jeldthusen, S. Hansen, N. Larsen, Kruse og Chr. Pedersen.

Der afgaves 67 Stemmesedler. Da der skulde vælges 9 Medlemmer, var Forholdstallet altsaa 7.

Balgte bleve kun følgende 8 Medlemmer i følgende Orden: Bajer, Rimestad, Hørup, S. Holm, Thorum, D. Christensen, C. Koch og Clausager.

Efter de Balgte havde S. P. Andersen 6 Stemmer, Bernsen 4 Stemmer. 1 Stemmeseddel var udtømt, da den kom til Oplæsning.

Man skred derpaa til frit Omvalg paa eet Medlem. Der afgaves i Alt 60 Stemmesedler, men heraf vare 7 blanke; tilbage blev 53 gyldige Stemmesedler. Afgjørende Flertal var saaledes 27. Valgt blev Bernsen med 34 Stemmer. Derefter havde S. P. Andersen 19 Stemmer.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om forskellige Jernbaneanlæg i Fyn og Sylland.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 1557—94.)

Ivermøes: Ved Finanslovens første Behandling her i Thinget i Aar gjorde det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville) opmærksom paa den Nedgang, der havde været i Indtægterne af Statsjernbanerne. Han sluttede

deraf, at man burde være noget varsom med de Jernbaneanlæg, man foretog, og navnlig ikke hengive sig til den Tro, at, fordi et Jernbaneanlæg ikke i Begyndelsen gav god Rente, vilde det nok senere ved den hele Virksomhed, som derved fremkaldtes, og ved de forskellige Veie, der aabnedes for Virksomhed, man ikke tidligere havde kendt Noget til, føre til, at Rentabiliteten kom til Stede. Det ærede Medlem knyttede dertil en Bemærkning om det Onskelige i, at Jernbaneanlægene hos os bleve noget mindre sammensatte, saaledes, at de rent lokale Interesser bleve repræsenterede, og det Onskelige i, at i det Hele denne Sag blev set fra et mere almengavnligt Standpunkt. Til den første af disse Bemærkninger sluttede det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) sig i et Foredrag ligeledes under Finanslovens første Behandling, og det ærede Medlem advarede da tillige mod af et ringe Jernbaneforslag, at lade udspringe et Forslag til meget store Jernbaneanlæg, idet han navnlig derved sigtede til det Forslag, som var fremkommet fra Flertallets Side i Jernbaneanvalget i 1876—77. Jeg skal med Hensyn til dette Sidste kun bemærke, at han ikke havde behøvet at holde sig alene til dette Exempel. Jeg tror, at vor Jernbanehistorie frembyder flere ret interessante Exempler i saa Henseende; men ivoirig skal jeg bemærke, at Forslag til Anlæg blev der ikke gjort i nogen overordentlig stor Maalestof i det Forslag, som Flertallet da fremjatte, thi jeg tror ikke, der, paa en enkelt kort Jernbane nær, var andre end den, Regjeringen havde foreslaaet; men det Store laa deri, at man ikke fra Flertallets Side ønskede at give denne Bevilling, med mindre man var klar paa, hvor vidt man overhoved vilde gaa med Jernbaneanlæg for Statens Regning, saaledes at det snarere end en Udvidelse var en Begrænsning af den hele Tanke om Jernbaneanlæg, som næredes fra mange Sider i Landet, man tilstræbte. Hvad den første Bemærkning af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville) angaar, er jeg fuldstændig enig med ham; men jeg kan paa den anden Side ikke Andet end sige mig imod, at man, som jeg har hørt det blive udtalt, skulde drive denne Slutning saa vidt, at man af de fluktuerende Indtægter af Statsjernbanerne skulde lade sig væsentlig bestemme med Hensyn til de Jernbaneanlæg, Staten skulde lade udføre, thi det, tror jeg, er et fuldstændig feil Udgangspunkt. Det, som her ved maa komme i Betragtning, er efter min Formening ikke de ved de forskellige temporært stigende og synkende Konjunkturer fremkomne Forhold i saa Henseende, men den hele finansielle og økonomiske Status, hvorunder Staten befinder sig paa det Tidspunkt, hvor der er Tale om at foretage saadanne Jernbaneanlæg, og Principet maa da være dette, at man ikke binder Staten til større Udgifter i det længere Tidrum, der